

AYOLLARDA KOLPIT KASALLIGINING MORFOFUNKTSIONAL XUSUSIYATLARI

Temirova Dilnoza Olimjonovna

Jumaeva Dilnoza Rustamovna

Osiyo Xalqaro Universiteti

Annotatsiya. Kolpit (vaginit) - bu yallig'lanish jarayoni, shartli patogen mikroflora (stafilokokk, streptokokk, proteus, E. coli, gemofil tayoqchasi, shuningdek zamburug'lar) tomonidan qin infeksiyasi (shilliq qavat ta'sir qiladi) tufayli yuqumli va yallig'lanish kasalligi.). Bu ko'pincha tug'ish yoshidagi ayollarda uchraydi, lekin u qarilikda ham, bolalikda ham bo'lishi mumkin

Kalit so'zlar: kolpit, gormonal o'zgarishlar, menopauza davri, mikrobiosenoz, gormon terapiyasi

Kolpitni e'tiborsiz qoldirish vaginal devorlarning birlashishiga, infeksiyaning ko'tarilishiga va bachadon va qo'shimchalarning yallig'lanish kasalliklarining rivojlanishiga, bachadon bo'yni eroziyasiga va natijada ektopik homiladorlik yoki bepustlikka olib kelishi mumkin.

Patogen mikroorganizmlarning mavjudligi har doim ham kolpitning rivojlanishiga olib kelmaydi. Vaginada yallig'lanish jarayonining rivojlanishiga quyidagi omillar yordam berishi mumkin :

- intim gigiena me'yorlariga rioya qilmaslik: kamdan-kam yoki juda tez-tez gigiena protseduralari;
 - yashirin jinsiy infeksiyalarning mavjudligi;
 - Jinsiy hayot, ayniqsa prezervativsiz;
 - yashirin jinsiy infeksiyalarning mavjudligi;
 - dag'al jinsiy aloqa paytida, bokiralikdan mahrum qilish, abortlar va tibbiy manipulyatsiyalar paytida vaginal shilliq qavatning shikastlanishi;
 - endokrin tizim kasalliklari (diabetes mellitus, qalqonsimon bez kasalliklari);
 - Sintetik matolardan tayyorlangan noqulay, qattiq ichki kiyim;
 - Gormonal holat o'zgarishi (homiladorlik, emizish, hayz ko'rish boshlanishi, menopauza);
 - onkologik kasalliklar va ularni radiatsiya va kimyoterapiya bilan davolash;
 - immunitet tanqisligi yoki immunitetning vaqtincha pasayishi;
 - vitamin yetishmasligi, parhezlar, muvozanatsiz ovqatlanish;
- ✓ Allergiya;
- Antibiotiklarni, gormonlarni o'z ichiga olgan dorilarni yoki antibiotiklarni nazoratsiz ishlatish;

- jinsiy a'zolar tuzilishidagi buzilishlar;
- tuxumdonlarning disfunktsiyasi;
- Intrauterin vositani kiyish;
- oshqozon-ichak trakti kasalliklari.
- Shartli patogen flora;
- Jinsiy yo'l bilan yuqadigan infektsiyalarning narxini tushunishga qilaylik;
- Biz savollarga javob beramiz;
- Biz shifokor bilan uchrashuvga boramiz
- Kolpitni samarali va keng qamrovli davolash.
- Tashhislashning aniqligi;
- davolash kursini nazorat qilish uchun birxillashtirish qobiliyati;
- Bir joyda kompleks davolash.

Kolpit (vaginit) - bu yallig'lanish jarayoni, shartli patogen mikroflora (stafilokokk, streptokokk, proteus, E. coli, gemofil tayoqchasi, shuningdek zamburug'lar) tomonidan qin infektsiyasi (shilliq qavat ta'sir qiladi) tufayli yuqumli va yallig'lanish kasalligi.). Bu ko'pincha tug'ish yoshidagi ayollarda uchraydi, lekin u qarilikda ham, bolalikda ham bo'lishi mumkin.

O'tkir kolpit quyidagi alomatlar bilan birga keladi:

Qichishish va yonish hissi;
jinsiy aloqa paytida og'riq;
(suvli yoki ko'pikli bo'lishi mumkin, yiring, curdled yoki qonli quyqalar o'z ichiga);

Jinsiy a'zolar shishadi va qizilga aylanadi;

Tez-tez siyish, ba'zida siydik o'g'irlab ketish sodir bo'ladi.;

Tana harorati 37,1–38 daraja oralig'ida saqlanadi.

Gormonal o'zgarishlar

Kolpitga gormonal o'zgarishlar sabab bo'lishi mumkin, ayniqsa quyidagi davrlarda:

- * Menopauza, estrogen darajasi pasayganda va qin shilliq qavati zaiflashganda.
- * Homiladorlik, gormonal o'zgarishlar infektsiyalarga moyillikni oshirganda.
- * Vaginal floraning muvozanatiga ta'sir qilishi mumkin bo'lgan gormonal kontratseptiv vositalardan foydalanish.

Mexanik ta'sirlar va allergik reaksiyalar

Jinsiy aloqa tufayli qinning shikastlanishi, ayniqsa namlik etarli emasligi kolpiti rivojlanishiga yordam beradi. Intim gigiena vositalari, kontratseptivlar yoki sintetik ichki kiyimlarga allergik reaksiyalar ham mumkin.

Kolpitning tasnifi

Kolpit kasallikning qo'zg'atuvchisi va yallig'lanish bosqichiga qarab turli xil alomatlar o'zini namoyon qilishi mumkin. Shifokorlar kolpitning bir nechta turlarini ajratadilar:

Bakterial kolpit

Bu vaginal mikrofloraning nomutanosibligi tufayli, opportunistik patogenlar faol ravishda ko'paya boshlaganda paydo bo'ladi. Kolpitning bu turi yomon hidli sekretiya, tirnash xususiyati va qichishish bilan namoyon bo'lishi mumkin.

Qo'ziqorin kolpiti (kandidoz)

Bu Candida jinsi qo'ziqorinlari sabab bo'lgan yallig'lanish. Bu, ayniqsa, jinsiy aloqa yoki siyishdan keyin qalin, pishloqli oqindi, qichishish va yonish bilan tavsiflanadi.

Virusli kolpit

Kolpitning bu turiga herpes virusi, HPV yoki boshqa viruslar sabab bo'ladi. Alomatlar vaginal sohada toshmalar, qichishish va yonish, shuningdek og'riqli hislarni o'z ichiga olishi mumkin.

Allergik kolpit

U turli xil tashqi ogohlantirishlarga allergik reaksiya natijasida rivojlanadi: yuvish vositalari, jellar, lateks prezervativlar va boshqa moddalar.

Kolpit belgilari

Kolpit belgilari kasallikning bosqichiga va uning shakliga qarab farq qilishi mumkin. Biroq, umumiy xususiyatlar orasida:

* Vaginal oqindi: yallig'lanish sababiga qarab oq, kulrang, yashil yoki sariq bo'lishi mumkin. Ular mo'l-ko'l va yoqimsiz hidga ega bo'lishi mumkin.

Qichishish va yonish: ko'pincha tashqi jinsiy a'zolar va qin sohasida paydo bo'ladi, bu jinsiy aloqa yoki siyish bilan kuchayishi mumkin.

* Qorinning pastki qismida og'riq: yallig'lanish jarayoniga hamroh bo'lishi mumkin, ayniqsa u qo'shni organlarga tarqalsa.

* Jinsiy aloqa paytida og'riq: qin quriydi va yallig'lanadi, bu og'riqli hislarni keltirib chiqarishi mumkin.

Hayz ko'rishning buzilishi: kolpit hayz ko'rishning muntazamligini buzishi mumkin, ayniqsa yallig'lanish bachadon bo'yni ta'sir qilgan bo'lsa.

Kolpit bilan infektsiya usullari

Kolpitning yuqumli turlari (bakterial, qo'ziqorin, virusli) turli yo'llar bilan yuqishi mumkin:

1. Jinsiy yo'l: trichomoniasis, gonoreya, xlamidiya va boshqa infektsiyalarda yuqishning asosiy yo'li.

2. O'z-o'zidan infektsiya: Candida zamburug'lari boshqa kasalliklar fonida, shuningdek, gigiena etarli emasligi tufayli rivojlanishi mumkin.

3. Allergik yo'l: allergik reaksiyalarga intim gigiena vositalari, kiyim matolari yoki prezervativ elastik tasmalari sabab bo'lishi mumkin.

4. Gematogen yo'l: kamdan kam hollarda infektsiya qon orqali vaginaga kirishi mumkin, masalan, jarrohlik muolajalari paytida.

Kolpitning mumkin bo'lgan asoratlari

Agar kolpit davolanmasa yoki noto'g'ri davolansa, quyidagi asoratlar paydo bo'lishi mumkin:

1. Surunkali kolpit: agar o'tkir yallig'lanish o'z vaqtida bartaraf etilmagan bo'lsa, u doimiy relapslar bilan surunkali shaklga aylanishi mumkin.

2. Pelvioperitonit: yallig'lanish boshqa tos a'zolariga tarqalishi mumkin, bu esa yanada jiddiy asoratlarni keltirib chiqaradi.

3. Bepushtlik: surunkali kolpit bachadon bo'yni mikroflorasi va funktsionalligini buzilishiga olib kelishi mumkin, bu esa homilador bo'lishni qiyinlashtiradi.

4. Tug'ish paytida infektsiya: agar homilador ayolda kolpit bo'lsa, yangi tug'ilgan chaqaloq infektsiyalanishi mumkin, bu jiddiy kasallikka olib kelishi mumkin.

Tibbiyot markazida katta amaliy tajribaga ega ginekologlar ishlaydi. Terapiya individual ravishda belgilanadi va kolpitning sababiga bog'liq:

* trichomoniasis (metranidazol);

Kandidoz (flukonazol, pimafusin yoki Klotrimazol);

* gonoreya (ofloksatsin, siprofloksatsin va boshqalar.);

* atrofik kolpit (gormonlarni almashtirish terapiyasi).

Etiotropik davolash tugagandan so'ng, foydali bakteriyalarni o'z ichiga olgan dorilarni qo'llashni o'z ichiga olgan reabilitatsiya terapiyasi buyuriladi.

Umumiy qilib aytganda, kolpit ayollarda eng ko'p uchraydigan muammoli kasallikdir. Kolpit bilan og'rigan ayol o'zini erkin tuta olmaydi. Shuning uchun, agar klinik alomatlar paydo bo'lsa, ayol shifokor bilan maslahatlashishi, tibbiy ko'rikdan o'tishi va jinsiy sherigi bilan davolanishi kerak. Keyinchalik jiddiy asoratlar paydo bo'lishi mumkin.

Adabiyotlar

1. Jumaeva, D. R. (2025). VAGINAL MIKROBIOTSENOZ, BAKTERIAL VAGINOZ HOLATI VA UNI DAVOLASH USULLARI. *Modern education and development*, 19(3), 65-77.
2. Djumaeva, D. R. (2025). TOMOSINTEZ BILAN RAQAMLI MAMMOGRAFIYA NAZORATI OSTIDA KO'KRAK BEZINING STEREOTAKSIK BIOPSIYASI. *Modern education and development*, 19(3), 53-64.
3. Жумаева, Д. Р. (2025). ОПТИМИЗАЦИЯ МЕТОДОВ ДИАГНОСТИКИ РАЗЛИЧНЫХ ФОРМ ЭНДОМЕТРИОЗА У ЖЕНЩИН

- РЕПРОДУКТИВНОГО ВОЗРАСТА. *Modern education and development*, 19(3), 78-87.
4. Жумаева, Д. Р. (2025). СОСТОЯНИЕ МИКРОБИОЦЕНОЗА ВЛАГАЛИЩА, БАКТЕРИАЛЬНЫЙ ВАГИНОЗ И ВОЗМОЖНОСТИ ЕГО ЛЕЧЕНИЯ. *Modern education and development*, 19(3), 88-101.
 5. Жумаева, Д. Р. (2025). АНАЛИЗ ГИНЕКОЛОГИЧЕСКОЙ ПАТОЛОГИИ У ЖЕНЩИН ПОЗДНЕГО РЕПРОДУКТИВНОГО ПЕРИОДА ЗАБОЛЕВАНИЯМИ МОЛОЧНОЙ ЖЕЛЕЗЫ. *Modern education and development*, 19(3), 102-112.
 6. DR Zhumaeva, D. R. (2024). The State of the Vaginal Microbiocenosis, Bacterial Vaginosis and its Treatment Options. *American Journal of Bioscience and Clinical Integrity*, 1(11), 78-83.
 7. Хикматова, Н. И., & Жумаева, Д. Р. (2023). Инвазивные И Неинвазивные Методы Диагностики Заболевания Молочных Желез. *Central Asian Journal of Medical and Natural Science*, 4(6), 652-658.
 8. ZHUMAeva, D. (2024). OPTIMIZATION OF METHODS OF DIAGNOSTICS OF VARIOUS FORMS OF ENDOMETRIOSIS IN WOMEN OF REPRODUCTIVE AGE. *Valeology: International Journal of Medical Anthropology and Bioethics (2995-4924)*, 2(9), 120-125.
 9. Абдукаримов, У. Г., Ихтиярова, Г. А., & Джумаева, Д. Р. (2024). Скрининг Рака Молочной Железы: Настоящее И Будущее. Обзор Литературы. *Research Journal of Trauma and Disability Studies*, 3(2), 144-148.
 10. Zhumaeva, D. R. (2025). IMMUNOLOGICAL CHARACTERISTICS OF THE ENDOMETRIUM IN WOMEN WITH IMPAIRED FERTILITY. *Modern education and development*, 19(2), 390-402.
 11. Jumaeva, D. R. (2025). REPRODUKTIV BUZISHLI AYOLLARDA ENDOMETRIYNING IMMUNOLOGIK XUSUSIYATLARI. *Modern education and development*, 19(2), 403-415.
 12. Jumaeva, D. R. (2025). REPRODUKTIV BUZISHLI AYOLLARDA SURUNKALI AUTOIMMUN ENDOMETRITNING Kechishi. *Modern education and development*, 19(2), 375-389.
 13. Jumaeva, D. R., & Temirova, D. O. (2025). ETIOLOGY AND DIAGNOSTIC CRITERIA OF CERVICAL EROSION. *TADQIQOTLAR*, 58(3), 126-134.
 14. Jumaeva, D. R., & Temirova, D. O. (2025). BACHADON BO'YNI EROZIYASINING ETIOLOGIYASI VA DIAGNOSTIK MEZONLARI. *TADQIQOTLAR*, 58(3), 117-125.
 15. Jumaeva, D. R., & Temirova, D. O. (2025). MODERN POSSIBILITIES OF TREATMENT OF MASTALGIA AGAINST THE BACKGROUND OF MASTOPATHY. *TADQIQOTLAR*, 58(3), 144-151.

16. Джумаева, Д. Р., & Темирова, Д. О. (2025). СОВРЕМЕННЫЕ ВОЗМОЖНОСТИ ЛЕЧЕНИЯ МАСТАЛГИИ НА ФОНЕ МАСТОПАТИИ. *TADQIQOTLAR*, 58(3), 135-143.
17. Темирова, Д. О., & Жумаева, Д. Р. (2025). ИНФЕКЦИЯ МОЧЕВЫХ ПУТЕЙ У БЕРЕМЕННЫХ. *TADQIQOTLAR*, 58(3), 96-105.
18. Темирова, Д. О., & Жумаева, Д. Р. (2025). ВНУТРИПЕЧЕНОЧНЫЙ ХОЛЕСТАЗ ПРИ БЕРЕМЕННОСТИ. *TADQIQOTLAR*, 58(3), 106-116.
19. Темирова, Д. О., & Жумаева, Д. Р. (2025). ПРЕЭКЛАМПСИЯ–ПАТОЛОГИЯ, ПРИВОДЯЩАЯ К ОСЛОЖНЕНИЯМ ДЛЯ МАТЕРИ И ПЛОДА. *TADQIQOTLAR*, 58(3), 85-95.
20. Jumayeva, D. R. (2025). ACUTE RESPIRATORY INFECTIONS INSTIGATORS CHARACTERISTIC AND THEIR CLINICAL IMPORTANCE. *Modern Science and Research*, 4(3), 734-742.
21. Zhumaeva, D. R. (2025). MASTODYNYA: POSSIBILITIES OF THERAPY USING MICRONIZED PROGESTERONE. *Modern Science and Research*, 4(2), 912-919.
22. Temirova, D. O. (2024). Diagnosis of Cervical Erosion. *American Journal of Bioscience and Clinical Integrity*, 1(11), 84-89.
23. Темирова, Д. А. (2024). СОВРЕМЕННЫЕ МЕТОДЫ ЛЕЧЕНИЯ СИНДРОМА АШЕРМАНА. *Modern education and development*, 16(10), 132-142.
24. Темирова, Д. О. (2024). КЛИНИЧЕСКОЕ ЗНАЧЕНИЕ МИОМЫ МАТКИ В ГИНЕКОЛОГИИ. *Modern education and development*, 16(10), 116-131.
25. Olimjonovna, T. D. (2024). THE SYNDROME OF UNFORTUNATE CONSEQUENCES HELPPA. *Modern education and development*, 16(10), 156-166.
26. Olimjonovna, T. D. (2024). UTERINE PROLAPSE IS A DELICATE PROBLEM FOR WOMEN. *Modern education and development*, 16(10), 167-176.
27. Olimjonovna, T. D. (2024). BACTERIAL VAGINOSIS IS A DANGEROUS DISEASE. *Modern education and development*, 16(10), 143-155.
28. Temirova, D. (2024). ADENOMYOSIS AND DISORDERS OF REPRODUCTIVE FUNCTION. *European Journal of Modern Medicine and Practice*, 4(10), 195-199.
29. Темирова, Д. О., & Мухитдинова, Х. С. (2025). РАЗРЫВ МАТКИ–СЕРЬЕЗНОЕ ОСЛОЖНЕНИЕ В АКУШЕРСТВЕ. *Modern education and development*, 19(2), 365-374.
30. Мухитдинова, Х. С., & Темирова, Д. О. (2025). КЛИНИЧЕСКОЕ ФАКТОРЫ СТРОЕНИЕ СПЕРМАТОЗОИДОВ ПРИ МУЖСКОГО БЕСПЛОДИЯ. *Modern education and development*, 19(2), 416-426.

31. Мухитдинова, Х. С., & Темирова, Д. О. (2025). ОСОБЕННОСТИ ПАТОЛОГИЯ ЯИЧНИКОВ В СТРУКТУРЕ ГИНЕКОЛОГИЧЕСКОЙ ЗАБОЛЕВАЕМОСТИ. *Modern education and development*, 19(2), 450-463.
32. Темирова, Д. О., & Мухитдинова, Х. С. (2025). ВНЕМАТОЧНАЯ БЕРЕМЕННОСТЬ–ЗАБОЛЕВАНИЕ, ТРЕБУЮЩЕЕ НЕОТЛОЖНОЙ ПОМОЩИ. *Modern education and development*, 19(2), 342-354.
33. Темирова, Д. О., & Мухитдинова, Х. С. (2025). МОРФОФУНКЦИОНАЛЬНЫЕ ОСОБЕННОСТИ ТРИХОМОНИАЗА. *Modern education and development*, 19(2), 355-364.
34. Темирова, Д. О., & Мухитдинова, Х. С. (2025). ПРЕЖДЕВРЕМЕННАЯ ОТСЛОЙКА ПЛАЦЕНТЫ. *Modern education and development*, 19(2), 316-327.
35. Темирова, Д. О., & Мухитдинова, Х. С. (2025). СПКЯ-ОДНА ИЗ ПРИЧИН БЕСПЛОДИЯ. *Modern education and development*, 19(2), 328-341.
36. Temirova, D. O. (2025). THE ROLE OF ENDOMETRIOSIS IN THE FEMALE REPRODUCTIVE SYSTEM. *TADQIQOTLAR*, 58(3), 55-65.
37. Темирова, Д. (2025). АКТУАЛЬНОСТЬ АНОМАЛЬНОГО МАТОЧНОГО КРОВОТЕЧЕНИЯ. *Modern Science and Research*, 4(3), 759-768.
38. Temirova, D. (2025). ECTOPIC PREGNANCY IS A DISEASE REQUIRING EMERGENCY ASSISTANCE. *Modern Science and Research*, 4(2), 920-928.
39. Saloxiddinovna, X. Y. (2024). MORPHOFUNCTIONAL FEATURES OF THE STRUCTURE AND DEVELOPMENT OF THE OVARIES. *EUROPEAN JOURNAL OF MODERN MEDICINE AND PRACTICE*, 4(4), 220-227.
40. Saloxiddinovna, X. Y. (2024). Modern Views on the Effects of the Use of Cholecalciferol on the General Condition of the Bod. *JOURNAL OF HEALTHCARE AND LIFE-SCIENCE RESEARCH*, 3(5), 79-85.
41. Халимова, Ю. С., & Хафизова, М. Н. (2024). МОРФО-ФУНКЦИОНАЛЬНЫЕ И КЛИНИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ СТРОЕНИЯ И РАЗВИТИЯ ЯИЧНИКОВ (ОБЗОР ЛИТЕРАТУРЫ). *TADQIQOTLAR. UZ*, 40(5), 188-198.
42. Халимова, Ю. С. (2024). Морфологические Особенности Поражения Печени У Пациентов С Синдромом Мэллори-Вейса. *Journal of Science in Medicine and Life*, 2(6), 166-172.
43. Xalimova, Y. S. (2024). Morphology of the Testes in the Detection of Infertility. *Journal of Science in Medicine and Life*, 2(6), 83-88.
44. KHALIMOVA, Y. S. (2024). MORPHOFUNCTIONAL CHARACTERISTICS OF TESTICULAR AND OVARIAN TISSUES OF ANIMALS IN THE AGE ASPECT. *Valeology: International Journal of Medical Anthropology and Bioethics*, 2(9), 100-105.
45. Salokhiddinovna, K. Y. (2024). IMMUNOLOGICAL CRITERIA OF REPRODUCTION AND VIABILITY OF FEMALE RAT OFFSPRING UNDER

THE INFLUENCE OF ETHANOL. *EUROPEAN JOURNAL OF MODERN MEDICINE AND PRACTICE*, 4(10), 200-205.

46. Salokhiddinovna, K. Y., Saifiloevich, S. B., Barnoevich, K. I., & Hikmatov, A. S. (2024). THE INCIDENCE OF AIDS, THE DEFINITION AND CAUSES OF THE DISEASE. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 55(2), 195-205.
47. Nematilloevna, K. M., & Salokhiddinovna, K. Y. (2024). IMPORTANT FEATURES IN THE FORMATION OF DEGREE OF COMPARISON OF ADJECTIVES IN LATIN. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 55(2), 150-157.
48. Saloxiddinovna, X. Y., & Ne'matillaevna, X. M. (2024). FEATURES OF THE STRUCTURE OF THE REPRODUCTIVE ORGANS OF THE FEMALE BODY. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 55(2), 179-183.
49. Хафизова, М. Н., & Халимова, Ю. С. (2024). ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ЧАСТОТНЫХ ОТРЕЗКОВ В НАИМЕНОВАНИЯХ ЛЕКАРСТВЕННЫХ ПРЕПАРАТОВ В ФАРМАЦЕВТИКЕ. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 55(2), 172-178.
50. Хафизова, М. Н., & Халимова, Ю. С. (2024). МОТИВАЦИОННЫЕ МЕТОДЫ ПРИ ОБУЧЕНИИ ЛАТЫНИ И МЕДИЦИНСКОЙ ТЕРМИНОЛОГИИ. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 55(2), 165-171.
51. Халимова, Ю. С., & Хафизова, М. Н. (2024). ОСОБЕННОСТИ СОЗРЕВАНИЕ И ФУНКЦИОНИРОВАНИЕ ЯИЧНИКОВ. *ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ*, 55(2), 188-194.
52. Халимова, Ю. С., & Хафизова, М. Н. (2024). КЛИНИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ЛИЦ ЗЛОУПОТРЕБЛЯЮЩЕЕСЯ ЭНЕРГЕТИЧЕСКИМИ НАПИТКАМИ. *TADQIQOTLAR. UZ*, 40(5), 199-207.
53. Халимова, Ю. С., & Хафизова, М. Н. (2024). кафедра Клинических наук Азиатский международный университет Бухара, Узбекистан. *Modern education and development*, 10(1), 60-75.
54. Халимова, Ю. С., & Хафизова, М. Н. (2024). КЛИНИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ЗАБОЛЕВАНИЙ ВНУТРЕННИХ ОРГАНОВ У ЛИЦ, СТРАДАЮЩИХ АЛКОГОЛЬНОЙ ЗАВИСИМОСТЬЮ. *TADQIQOTLAR. UZ*, 40(5), 240-250.
55. Халимова, Ю. С., & Хафизова, М. Н. (2024). МОРФО-ФУНКЦИОНАЛЬНЫЕ И КЛИНИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ФОРМИРОВАНИЯ КОЖНЫХ ПОКРОВОВ. *Modern education and development*, 10(1), 76-90.

- 56.Khalimova, Y. S. (2024). Features of Sperm Development: Spermatogenesis and Fertilization. *American Journal of Bioscience and Clinical Integrity*, 1(11), 90-98.
- 57.Salokhiddinovna, K. Y., & Nematilloevna, K. M. (2024). MODERN MORPHOLOGY OF HEMATOPOIETIC ORGANS. *Modern education and development*, 16(9), 50-60.
- 58.Khalimova, Y. (2025). MORPHOLOGY OF PATHOLOGICAL FORMS OF PLATELETS. *Modern Science and Research*, 4(2), 749-759.
- 59.Salokhiddinovna, K. Y., & Nematilloevna, K. M. (2025). MODERN MORPHOLOGY OF HEMATOPOIETIC ORGANS. *Modern education and development*, 19(2), 498-508.
- 60.Халимова, Ю. С., & Хафизова, М. Н. (2025). СОВРЕМЕННАЯ МОРФОЛОГИЯ КРОВЕТВОРНЫХ ОРГАНОВ. *Modern education and development*, 19(2), 487-497.
- 61.Халимова, Ю. С., & Хафизова, М. Н. (2025). ГИСТОЛОГИЧЕСКАЯ СТРУКТУРНАЯ МОРФОЛОГИЯ НЕФРОНОВ. *Modern education and development*, 19(2), 464-475.
- 62.Saloxiddinovna, X. Y., & Nematilloevna, X. M. (2025). NEFRONLARNING GISTOLOGIK TUZILISH MORFOLOGIYASI. *Modern education and development*, 19(2), 509-520.
- 63.Saloxiddinovna, X. Y., & Ne'matilloevna, X. M. (2025). QON YARATUVCHI A'ZOLARNING ZAMONAVIY MORFOLOGIYASI. *Modern education and development*, 19(2), 476-486.
- 64.Xalimova, Y. (2025). MODERN CONCEPTS OF BIOCHEMISTRY OF BLOOD COAGULATION. *Modern Science and Research*, 4(3), 769-777.